

A KAPERNAUMI SZÁZADOS SZOLGÁJÁNAK A MEGGYÓGYÍTÁSA

Gyülekezeti óraszám: 0. Egyházi iskolák óraszám: 1.

(Lk 7,1–10)

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

BARTA, T. (szerk.), Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest 2000.

BÜHLMANN, W., Hogyan élt Jézus? Budapest, 1997.

FEKETE, K., A Heidelbergi Káté magyarázata, Budapest 2013.

GOPPELT, L., Az Újszövetség theológiája, Budapest, 1992.

MCGRATH, A., A keresztyén hit, Budapest, 2007.

TÖRÖK, I., Dogmatika, Amsterdam, 1985.

SCHWEIZER, E., Das Evangelium nach Lukas, Göttingen 1986.)

A kapernaumi százados szolgájának a meggyógyítása egy olyan csoda, amelyben Jézus gyógyítói hatalma mutatkozik meg.

Jézus csodatévő ereje

Jézus csodái isteni mivoltának bizonyítékai. Minden egyes gyógyítási csoda egy újjáteremtés. A gyógyító csodákban a hitnek fontos szerepe van. Ebben a történetben nem a beteg ember hite lesz a mérvadó, hanem a betegért közbenjáró pogány századosé. A csoda úgy történik meg, hogy Jézus nem találkozik személyesen a beteggel, nem szólítja meg, nem érinti meg.

Szolga gyógyítása

A beteget nem lehetett szállítani, azért mentek küldöttek Jézushoz. Nem hétköznapi dolog volt az, hogy egy magas rangú katonai tiszt szeresse a szolgáját, és az érdekében fáradjon.

Zsidók és pogányok

A történetben feszültséget érezhetünk a választott nép és a pogányok hite között. Isten azért választotta ki Ábrahámot, hogy utódai közül megszülessen a Messiás. De Ábrahám leszármazottai közül sokan nem értékelték Isten kiválasztó szeretetét. Jézus elsősorban Izrael elveszett bárányaihoz küldetett. Amikor azonban sokan elutasították őt, az evangélium a pogányoknak is adatott. Jézus a zsidó vallásosság képviselői előtt egy pogány ember hitét többre értékeli.

Kapernaum

Jézus korában sok római katona élt a városban. (Ezt bizonyítja egy olyan kaszárnyának a feltárása, amelyben mintegy száz katona elfért.) A kapernaumi zsinagóga egy mesterségesen emelt magaslaton épült. Egy zsidó előírás szerint a zsinagógának a város legmagasabb pontján kell állni. A történetben szereplő, Jézus korabeli zsinagóga egy földszintes épület lehetett. A környékben található fekete bazaltköveket téglá alakúra faragták, ebből építkeztek, ezért elég komor benyomást kelthettek. A falai nagyon szélesek voltak, 1,2 méter vastagok. A zsinagóga belső terében a leburkolatlan talaj döngölt földpadlóját szőnyegekkel, gyékényekkel borították be. A kapernaumi zsinagóga mérete: 18,5 méter széles, 24,2 méter hosszú, 448 négyzetméter volt. Ha ezeket az adatokat tekintjük, nem csoda, hogy a zsinagóga előljárói azt mondják, hogy méltó arra, hogy Jézus segítsen neki, hiszen a százados maga is nagyon sokat tett másokért. Egy kölcsönös támogatásról van szó.

Százados közbenjárása

Egy szükséghelyzetben lévő ember nevében és helyett kért konkrét segítséget valaki, aki számára fontos volt a bajban lévő ember. Az ő kérése példa arra, hogy hogyan mondhat valaki közbenjáró imádságot egy másik emberért, aki maga nincs olyan állapotban, hogy ezt megtehetné.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Ezzel a történettel ugyancsak Jézus hatalmáról beszélünk. Visszautalhatunk az előző órára készített házi feladatra: MFEI 19/A 4. (75. o.). Ha valakinek hatalma van, annak engedelmeskednek. Ahhoz fordulhatunk segítségért, akinek hatalma van. A kapernaumi százados hitt Jézus hatalmában. Ismerte a hatalmat és az engedelmisséget is, és tudott bízni Jézus hatalmában.

A csodatörténetek ebben a korban már kétségeket hozhatnak elő. A történetben szereplő hatalmat csak az életet adó és az örök életre átvivő Istennek tulajdoníthatjuk. Mindenképp isteni tett! Csak hinni lehet benne. A hittel pedig együtt jár a kétkedés és a kétség is. Jézus nem véletlenül emeli ki a százados hitét, mert nem mindennapi, mert nem általános. De Isten megajándékozhat azzal, hogy a kétségeink helyett a hit győzzön bennünk. Ezért is lehet imádkozni.

Adjunk teret a gyermekek kétségeinek! Úton járók, ahogyan mi is. Tiszteljük, ahol tartanak, tegyünk bizonyoságot hitünkről, és hordozzuk őket imádságban!

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>MINIMUM</u>	<u>OPTIMUM</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásokban és beszélgetésekben. • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none"> ○ Ismerje és tudja segítséggel értelmezni a kapernaumi százados szolgájának meggyógyítása történetét a tankönyvi képek és szöveg alapján.	<ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel a közös feladatokban, játékokban, énektanulásban, közös éneklésben, imádkozásban és beszélgetésekben. • A korosztályi és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten:<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja értelmezni és elmondani a kapernaumi százados szolgájának meggyógyítása történetét a tankönyvi képek és szöveg alapján. ○ Tudja mit jelent a közbenjáró imádság.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT - EGYHÁZI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Jézusnak hatalma van a gyógyításra és ma is megszólítható.

Kognitív cél: A kapernaumi százados történetén keresztül annak a felismertetése, hogy Jézusnak hatalma van a gyógyításra, és ma is megszólítható

Affektív cél: A közbenjárásra motiváló érzelmek előhívása.

Pragmatikus cél: Olyan helyzetek teremtése, amelyekben a közbenjáró imádságot gyakorolhatják és átélhetik az órán.

Óra fő része	Javaslatok	Taneszköz, célhoz kapcsolódás
<p>Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása</p>	<p>Alaki – hatalom és engedelmesség átélése mozdulatokban A tanóra kezdete után alakuljunk át katonai alakulattá! A tanító legyen a tiszt, a tanulók a katonák! Sorakoztassuk őket, majd végeztessük velük a katonai alakulat gyakorlatait: Vigyázz! Jobbra át! Balra át! Hátra arc! Lépés indulj: bal-bal-bal-jobb-bal. Stb. A végén Pihenj! és Oszolj! Vezényszavakkal fejezzük be a játékot. A tanulók térjenek vissza a padjukba! Beszélgessünk a parancs, hatalom, engedelmesség szavakról!</p> <p>Átvezetés: A mai történetben ketten is vannak, akiknek hatalmuk van, akiknek engedelmeskednek.</p>	
<p>Feldolgozási javaslat, munkáltatás</p>	<p>Történetmondás – A kapernaumi százados szolgájának a meggyógyítása Történetmondás vázlatja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rómaiak és zsidók közti ellentét • Kapernaumi százados a zsinagógaépítő • A kapernaumi százados szolgája • A vének kérése Jézushoz • A szolgák küldöttsége • Jézus a kapernaumi százados hitéről <p>Hit és hatalom kapcsolata – munkafüzetben munkáltatás</p> <p>A közbenjáró imádság feltétele – beszélgetés Beszélgessünk a következő kérdések mentén a történetről és a közbenjáró imádságról:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mi volt a vének hite? • Mi volt a százados hite? • Bennem mire van hit, hogy Jézus segítségét kérjem? <p>A közbenjáró imádság – Tudod-e? feldolgozása</p>	<p>TK olvasmány (44. o.)</p> <p>Történetmondás közbeni megfigyelési szempont: Ki kinek segít?</p> <p>Kapcsolódó munkafüzeti feladat: MFEI olvasmányfeldolgozás 2. (77. o.)</p> <p>MFEI olvasmányfeldolgozás 3-4. (78. o.)</p> <p>TK olvasmány Tudod-e? (44. o.)</p>
<p>Aranymondások</p>	<p>„Mondom Nektek, Izráelben sem találtam ekkora hitet.”</p>	

	(Lk 7,9)	
Énekjavaslat (alternatívák)	8. Áldjon meg Téged, áldjon az Úr (TK 79. o.) RÉ: 226. dics. 1–2. verse – Krisztusom, kívüled (+BS) 399. dics. 15. verse – Imhol vagyok (+BS) 475. dics. – Imádkozzatok (+BS) DU: 51. Mit magadnak várnál 140. Jövel, Szentlélek Isten	
Házi feladat	MFEI olvasmányfeldolgozás 5. (78. o.)	

TOVÁBBI ÖTLETEK:

Képelemzési és szövegelemzési módszertani segédlet

Tankönyv: 54. oldal

A képen látható:

- Három rajz: Jézus és a vénék, Jézus és a küldöttség, Jézus

A szöveg:

- Olvasmány: A kapernaumi százados szolgájának a meggyógyítása

Instrukció a képolvasáshoz és a kapcsolódó szöveg elemzéséhez

A képek:

- Figyeld meg az első képet! Kiket láatsz? Mi történik a három férfi között? Miről beszélhetnek? Mit árulnak el a gesztusaik?
- Mi történhet a második képen? Mit mondhat a két férfi a harmadiknak? Olvass a gesztusaikból!
- A harmadik képen Jézust láthatod! Mi az a fény, ami körülveszi? Mit gondolsz, miért?

A szöveg:

- Mi jut eszedbe a Római Birodalomról? És Izráelről? Milyen viszonyban voltak egymással? Miért?
- Mi az a helyőrség? Miért volt helyőrsége Kapernaumnak?
- Mi történt, amikor Jézus arra járt? Kik és miért mentek hozzá? Ki küldte őket? Miért?
- Miért csodálkozott el Jézus a századostól hozott üzenet hallatán?
- Mit mondott és mit tett?
- Mire tanított téged ez a történet?

1. Jézus közbenjáró imádságai. Osszuk ki Bibliákat, jelöljük be és olvassuk fel a tanulókkal Jézus közbenjáró imádságait (Lk 22,32; Jn 17; Lk 23,34; Róm 8,34; Zsid 7,25! Beszéljünk arról, hogy kiért, miért imádkozott!

2. Ki mondta kinek? Osszuk ki a tanulók között a történet szereplőinek nevét egy-egy nagyobb lapra felírva! Ugyanígy a történetben elhangzó mondatokat is osszuk ki! Amikor az egyes szereplőkhöz és mondatokhoz érünk a történetben, a tanulóknak magasra kell emelni a náluk lévő megfelelő feliratot. Ezt a feladatot azoknál a csoportoknál jó használni, akik már biztosan ismerik a történetet, így leginkább unalmasnak találnák. Ezzel a feladattal fenntartható a figyelem.

3. Betegek mellett. Beszéljünk arról, milyen módon hordozhatunk egy beteget! Milyen gyakorlati segítséggel vehetjük körül, milyen lelki támasszal? Ezek közül csak egy a közbenjáró imádság.

4. Élménypedagógiai feldolgozás. Alább a történet egy élménypedagógiai feldolgozását találjuk.

Forrás: Surányi Zoltán élménypedagógiai képzés 2015. október 24–26.

ÓRA MENETE:

A. Kapcsolópontok

a) Mi jut eszedbe a hatalom szóról? (A válaszokat a táblára írjuk fel.)

b) Mit éreztél, amikor ilyen helyzetben voltál? (A válaszokat a táblára írjuk fel.)

HATALOM	ÉRZÉSEK
erő	gondoskodás
gazdagság	igazság
főnök	harag
élés/visszaélés	tehetetlenség
MiAtyánk	biztonság
kényszer	csalódottság
felelősség	iránymutatás
	elfogadás
	alkalmazkodás
	korlátozás

B. TÁRGYKERESÉS

Párokat alkotunk. Egymásnak háttal állnak a játékosok sorban. A pár egyik fele kap a hittanoktatótól egy tárgyat (kagyló), megtapogatja, megjegyzi a kinézetét, majd visszaadja. A pár másik fele nem látja, hogy a társa mit kapott. A hittanoktató elhelyezi a teremben a tárgyakat. A feladat: szavakkal a tárgyhoz irányítani a társat, közben a helyéről nem mozdulhat el.

C. Reflexió a játékra

Nézzük meg a második oszlopot! Melyik érzéssel találkoztál a játék során? (Bekeretezzük a táblán.) Melyik felírt szóval találkoztál a játék során? (Bekeretezzük a táblán.)

D. Átvezető gondolat és szempont megadása a bibliai történet meghallgatásához

A következő bibliai történetben egy klasszikus hatalmi helyzettel találkozunk. Meghallgatjuk, utána megnézzük, hogy hogy is van ez a mi életünkben. Hogyan kapcsolódik hozzánk ez a történet? Ki ismeri a kapernaumi százados történetét?

E. Bibliai történet felolvasása

F. Bibliai történet megbeszélése

a) Visszacsatolás a kiindulópontához:

Ha a százados helyébe képzeled magad, akkor nézzük meg, hogy mivel egészítenéd ki az első oszlopban összegyűjtött szavakat? (bizalom, alázat, szeretet, szolgálát)

b) Kérdés:

Mekkora bizalom volt a századosban? Mihez tudnátok hasonlítani? (hegynyi stb.)

G. Transzfer

a) Mit kérdeznél a kapernaumi századostól? (kiscsoportos megbeszélés, 5 percben)

Kiscsoportok képviselője egyes szám első személyben mondja el a kérdéseket. Táblára felírjuk.

b) Házi feladat:

Ha lenne egy tanács, amit adhatna neked a kapernaumi százados a hasonló helyzetekre, vajon mit mondana? Milyen tanácsot adna neked, ami előrelépést jelentene az életedben? Írd le magadnak egy mondatban! Olvasd el otthon hozzá a Bibliából a történetet!

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ:

1. feladat:

	J					H	I	T	
K	É	R	É	S	S		E		
E	Z			Z	Z	N		B	
N	U			Á	E			I	
É	S			Z	R			Z	
V			Ü	A	E			A	
H				D	T			L	
	Á			O	E			O	
		L		S	T			M	

		B	A	R	Á	T	S	Á	G
--	--	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

3. feladat: HITE; HATALMA

4. feladat:

Bartimeus; Jézus vissza tudja adni a látását

Simeon; Isten elküldi a szabadítót a világba

Anna; Isten gyermeket tud adni

Mária; Jézus tud segíteni a násznépen, a vizet borrrá változtatja

Tanítványok; Jézus le tudja csendesíteni a tengert

Jairus; Jézus meg tudja gyógyítani a lányát

Józsúé és serege; Isten le tudja rombolni Jerikó falait